

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Christian Panton
Kastanie Alle 22
DK-2620 Albertslund

Telefon: +45 31695533
Email: christian@panton.org

Dato: 1. september 2016

Misvisende svar på spørgsmål 403 (Alm. del, 2015-16): Masteoplysninger i forbindelse med internettrafik.

Retsudvalget har den 30. juni 2016 modtaget Justitsministerens svar på spørgsmål 403 (Alm. del, 2015-16). Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Rigspolitiet. Jeg gør i den forbindelse opmærksom på, at udtalelsen i sin konklusion er stærkt misvisende, er baseret på en vildfarelse hos Rigspolitiet, samt er i strid med hvad Justitsministeriet tidligere har oplyst Folketingets Retsudvalg.

Spørgsmål 403 (Alm. del, 2015-16) blev stillet af Christina Egelund (LA) den 15. marts 2016 og har følgende ordlyd:

» Vil ministeren, på baggrund af at justitsministeren ved flere lejligheder har ytret, at sessionslogning som efterforskningsværktøj i fremtiden vil være i stand til at forhindre et lignende scenarie, som Danmark var vidne til under terrorangrebet ved Krudttønden og Den Jødiske Synagoge, oversende en udførlig og teknisk redegørelse af, hvorledes sessionslogning ville have været i stand til at pågribe Omar El-Hussein hurtigere end tilfældet var efter 14. februar 2015?«

I svaret på ovenstående spørgsmål redegører Københavns Politi først for hændelsesforløbet den 14. og 15. februar 2016 (punkt 2) og herefter svares der på spørgerens spørgsmål (punkt 3). Det er under punkt 3 i udtalelsen, at de misvisende oplysninger præsenteres, da udtalelsen tager udgangspunkt i en potentiel registrering af lokationen af Omar El-Hussein 'anden' mobiltelefon, hvori der var isat et data-SIM-kort.

Det centrale spørgsmål er: Giver sessionslogning giver anledning til logning af mobiltelefoners lokation?

Hverken i forarbejderne til ændringen af Retsplejeloven der hjemler logningsreglerne, i den tidligere logningsbekendtgørelse (hvor sessionslogning indgik i), eller i vejledningen til denne bekendtgørelse fremgår et sådan krav. Justitsministeriet har endda svaret klart på spørgsmålet over for Retsudvalget*, på et tidspunkt hvor sessionslogningen ikke var afskaffet endnu:

» Lokationsdata i forbindelse med internetkommunikation [er ikke] omfattet af forpligtelsen i bekendtgørelsen. «

*Spørgsmål nr. 894 (Alm. del), 2012-13

I min læsning kommer Rigspolitiets og Københavns Politis udtalelse til den stik modsatte konklusion: At lokaliseringsdata hidrørende logget internettrafik ville have gjort en efterforskningsmæssig forskel, men at dette ikke var tilgængelig efter ophævelsen af reglerne om sessionslogning i 2014:

»Den anden telefon kunne derfor – uanset om den havde været tændt eller ej – ikke være fremgået af de oplysninger om, hvilke telefoner der havde været aktive på de telemaster [...] som var blevet indhentet.

3. Rigspolitiet kan i forlængelse heraf oplyse, at indhentelse af en kendelse ved retten til at få udleveret oplysninger fra den pågældende teleudbyder om en sådan mobiltelefons bagudrettede kommunikationsspor – som i den konkrete sag vedrørende gerningsmandens anden telefon – ikke giver et brugbart resultat, idet udbyderne efter ophævelsen i 2014 af reglerne om sessionslogning ikke længere er forpligtede til at registrere og opbevare ovennævnte oplysninger vedrørende internettrafik. [...] Københavns Politi kan således ikke udelukke, at lokaliseringsdata hidrørende fra logget internettrafik ville kunne være fremskaffet tids nok til at det kunne have gjort en efterforskningsmæssig forskel [...]«

Justitsministeriet har tidligere fremsendt udtalelser fra Rigspolitiet til Retsudvalget, hvor misforståede eller upræcise oplysninger omkring hvorvidt sessionslogning indebærer logning af masteroplysninger. Dette har givet anledning til, at Rigspolitiet, af flere omgange, har måttet korrigere disse svar[†]. Så sent som ved høringen i Retsudvalget dags dato, fremførte Rigspolitiet og Københavns Politi af flere omgange, at logning af internettrafik vil medføre – og var nødvendig for – logning af masteroplysninger (lokation)[‡].

Når denne vildfarelse opstår, skyldes det, at visse udbydere af mobiltelefoni (herunder TDC), registrer lokationsoplysninger som følge af at en mobiltelefon har opnået dataforbindelse, har forbrugt en vist mængde data eller har skiftet netværksteknologi (2G, 3G, el. 4G/LTE). Dette er dog ikke relateret til sessionslogning, men derimod registreres oplysningerne[§] på baggrund af forpligtelsen til at logge oplysninger om MMS-trafik. Denne registrering er desuden ikke ophørt i forbindelse med ophævelsen af sessionslogning, og politiet har allerede i dag mulighed for at indhente disse masteroplysninger fra blandt andet TDC.

Med venlig hilsen,

Christian Panton

[†]Oplysningen optræder første gang i 'Redegørelse om diverse spørgsmål vedrørende logningsreglerne' (REU Bilag 125 (Alm. del), 2012-13), herefter uddybet svar på spørgsmål 18 til L 142 (2012-13), herefter endeligt korrigeret spørgsmål nr. 894 (Alm. del), 2012-13

[‡]Høring i Retsudvalget om overvågning af internettet, 1. september 2016. Oplæg ved politidirektør Svend Larsen og vicepolitinspektør Torben Granat Svarrer, case 1 og 3.

[§]Ifølge TDC og Teleindustrien, jf. udtalelser til Erhvervsstyrelsen i forbindelse med undersøgelse om registreringens overensstemmelse med udbudsbekendtgørelsens §§ 23-24.